

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра обліку і оподаткування

Методичні вказівки

для виконання самостійної роботи з дисципліни «Бухгалтерський облік»

для здобувачів освітнього ступеня «молодший бакалавр»

спеціальності 071 Облік і оподаткування

Херсон 2020 р

Методичні вказівки для виконання самостійної роботи з дисципліни «Бухгалтерський облік» для здобувачів освітнього ступеня «молодший бакалавр» спеціальності 071 Облік і оподаткування/ С.В. Коваль. Херсон: ХДАУ, 2020. 45с.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Світлана Коваль, доцент кафедри обліку і оподаткування, к.е.н., доцент

Методичні рекомендації розглянуто на засіданні
кафедри

обліку і оподаткування

Протокол від „ 27 ’ серпня 20 20 року № 1

Схвалено науково-методичною комісією спеціальності

Протокол від „ 27 ’ серпня 20 20 року № 1

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ, ЙОГО	
1. ПРЕДМЕТ І МЕТОД.....	5
1.1 Питання курсу.....	5
1.2 Питання для самостійного вивчення.....	6
1.3 Тестові завдання.....	6
1.4 Задачі для практичних занять.....	9
2. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ БАЛАНС.....	9
2.1. Питання курсу.....	9
2.2. Тестові завдання.....	9
2.3 Задачі для практичних занять.....	12
3. РАХУНКИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І ПОДВІЙНИЙ ЗАПИС.....	14
3.1. Питання курсу.....	14
3.2. Питання для самостійного вивчення.....	14
3.3. Тестові завдання.....	14
3.4. Задачі для практичних занять.....	16
4. ДОКУМЕНТАЦІЯ ТА ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ.....	18
4.1. Питання курсу.....	18
4.2. Тестові завдання.....	18
4.3. Задачі для практичних занять.....	19
ВАРТІСНЕ ВИМІРЮВАННЯ ОБ'ЄКТИВ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ:	
5. ОЦІНКА І КАЛЬКУЛЮВАННЯ	20
5.1. Питання курсу.....	20
5.2. Тестові завдання.....	20
5.3. Задачі для практичних занять.....	22
ОБЛІКОВА РЕЄСТРАЦІЯ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ДАНИХ	
6. БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ.....	23
6.1. Питання курсу.....	23
6.2. Питання для самостійного вивчення.....	23
6.3. Тестові завдання.....	23
6.4. Задачі для практичних занять.....	24
ОБЛІК ПРОЦЕСУ СТВОРЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА, ФОРМУВАННЯ ТА	
7. ЗМІНИ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ.....	26
7.1. Питання курсу.....	26
7.2. Тестові завдання.....	26
7.3. Задачі для практичних занять.....	28
ОБЛІК ПРОЦЕСУ ПРИДБАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ АКТИВІВ	
8. ПІДПРИЄМСТВА.....	29
8.1. Питання курсу.....	29
8.2. Тестові завдання.....	29
8.3. Задачі для практичних занять.....	30
ОБЛІК ПРОЦЕСУ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ, ВИКОНАННЯ РОБІТ ТА	
9. ПОСЛУГ.....	31
9.1. Питання курсу.....	31
9.2. Тестові завдання.....	31
9.3. Задачі для практичних занять.....	32
ОБЛІК ПРОЦЕСУ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ, ВИКОНАННЯ РОБІТ ТА	
10. ПОСЛУГ.....	33
10.1. Питання курсу.....	33
10.2. Тестові завдання.....	33

10.3. Задачі для практичних занять.....	34
ВИЗНАЧЕННЯ ТА ВІДОБРАЖЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ	
11. ОСНОВНИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ	36
11.1. Питання курсу.....	36
11.2. Тестові завдання.....	36
11.3. Задачі для практичних занять.....	37
12. ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	40
12.1. Питання курсу.....	40
12.2. Питання для самостійного вивчення.....	40
12.3. Тестові завдання.....	40
12.4. Задачі для практичних занять.....	41
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	44

ВСТУП

У сучасних умовах господарювання персоналу підприємств економічного спрямування для прийняття економічно обґрунтованих рішень і попередження виникнення ризиків у будь-якій сфері діяльності суб'єкта господарювання необхідно використовувати надійну, повну та об'єктивну інформацію щодо господарських процесів та явищ. Основним джерелом одержання такої інформації на підприємстві є чітко побудована система бухгалтерського обліку. Для формування у майбутніх фахівців системи знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах здобувачам викладається дисципліна «Бухгалтерський облік».

Підгрунття навчального курсу «Бухгалтерський облік» складають дисципліни: «Політекономія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Податки і податкова політика», «Правознавство» та «Економіка підприємства», знання з яких необхідні для успішного засвоєння програми з бухгалтерського обліку.

У результаті вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік» здобувач повинен отримати знання щодо балансового узагальнення, звітності, системи рахунків, подвійного запису, документування як елементів методу бухгалтерського обліку, ведення обліку господарських процесів на підприємстві, а також здобути навички застосовування отриманих знань на практиці.

Дисципліна «Бухгалтерський облік» за змістом складається з дванадцяти тем.

Слід зазначити, що вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік» передбачає обов'язкову самостійну роботу здобувача. Самостійна робота над підручниками та навчальними посібниками є запорукою успішного опанування дисципліною і необхідна для поглибленого та розширеного її вивчення. Самостійну роботу потрібно вести систематично, за певним планом, складеним здобувачем. Цьому сприяють наведені по кожній темі питання курсу, питання для самостійного вивчення, тестові завдання та конкретні практичні задачі.

1 ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ, ЙОГО ПРЕДМЕТ І МЕТОД

1.1 Питання курсу

1.1.1 Загальні поняття про господарський облік. Задачі обліку залежно від змісту та способів виробництва.

1.1.2 Роль обліку у системі виробництва в умовах ринкової економіки. Облікові вимірники.

1.1.3 Види господарського обліку.

1.1.4 Вимоги до обліку.

1.1.5 Основні принципи бухгалтерського обліку.

1.1.6 Роль бухгалтерського обліку в управлінні і контролі.

1.1.7 Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку.

1.1.8 Класифікація господарських засобів за їх складом та призначенням.

1.1.9 Класифікація джерел формування господарських засобів підприємства.

1.1.10 Господарські процеси.

1.1.11 Поняття про господарські операції.

1.2 Питання для самостійного вивчення

1.2.1 Міжнародні та національні бухгалтерські стандарти. Основні нормативні документи бухгалтерського обліку в Україні.

1.3 Тестові завдання

1.3.1. Бухгалтерський облік функціонує в межах:

- 1) робочого місця;
- 2) цеху;
- 3) підприємства;
- 4) народного господарства.

1.3.2. Оперативний облік функціонує в межах:

- 1) народного господарства;
- 2) робочого місця;
- 3) підприємства;
- 4) галузі.

1.3.3. Існують такі види обліку:

- 1) активний;
- 2) пасивний;
- 3) дебетовий;
- 4) немає правильної відповіді.

1.3.4. Бухгалтерський облік – це те й саме, що:

- 1) управлінський;
- 2) фінансовий;
- 3) статистичний;
- 4) немає правильної відповіді.

1.3.5. З позицій контролю облік є:

- 1) метою;
- 2) під функцією;
- 3) принципом;
- 4) функцією.

1.3.6. З наведених понять найбільш загальним є:

- 1) облік;
- 2) менеджмент;
- 3) контроль;
- 4) аналіз.

1.3.7. З наведених понять найбільш узагальненим є:

- 1) оцінка;
- 2) метод;
- 3) калькулювання;
- 4) елемент методу.

1.3.8. З наведених понять найбільш узагальненим є:

- 1) менеджмент;
- 2) облік;

3) аналіз;

4) організація.

1.3.9. На підприємстві ведеться облік:

1) всіх елементів суб'єкта та об'єкта управління;

2) всіх елементів тільки суб'єкта управління;

3) всіх елементів тільки об'єкта управління;

4) не всіх елементів суб'єкта та об'єкта управління.

1.3.10. Робоче місце – це межі функціонування обліку:

1) бухгалтерського;

2) оперативного;

3) підприємницького;

4) галузевого.

1.3.11. Поняття «управлінський облік» – це більш широке поняття, ніж:

1) фінансовий облік;

2) менеджмент;

3) бухгалтерський облік;

4) немає правильної відповіді.

1.3.12. Управлінський облік відрізняється від фінансового:

1) конфіденційністю інформації;

2) межами функціонування;

3) країнами;

4) немає правильної відповіді.

1.3.13. В статистичному обліку використовуються вимірювачі:

1) тільки натуральні;

2) тільки грошові;

3) тільки трудові;

4) усі перелічені.

1.3.14. В бухгалтерському обліку використовуються, в основному, вимірювачі:

1) грошові;

2) натуральні;

3) умовно-натуральні;

4) трудові.

1.3.15. В оперативному обліку використовуються вимірювачі:

1) тільки натуральні;

2) натуральні і трудові;

3) тільки грошові;

4) умовно-натуральні.

1.3.16. Балансове узагальнення є в бухгалтерському обліку:

1) предметом;

2) принципом;

3) елементом методу;

4) методом.

1.3.17. Система рахунків є в бухгалтерському обліку:

1) предметом;

2) принципом;

3) методом;

4) елементом методу.

1.3.18. Документування є в бухгалтерському обліку:

- 1) принципом;
- 2) предметом;
- 3) методом;
- 4) елементом методу.

1.3.19. Інвентаризація є в бухгалтерському обліку:

- 1) предметом;
- 2) принципом;
- 3) елементом методу;
- 4) методом.

1.3.20. Калькулювання в бухгалтерському обліку є:

- 1) методом;
- 2) принципом;
- 3) елементом методу;
- 4) предметом.

1.3.21. Засоби підприємства є в бухгалтерському обліку:

- 1) методом;
- 2) принципом;
- 3) елементом методу;
- 4) предметом.

1.3.22. Джерела коштів є в бухгалтерському обліку

- 1) предметом;
- 2) принципом;
- 3) елементом методу;
- 4) методом.

1.3.23. Звітність є в бухгалтерському обліку:

- 1) методом;
- 2) елементом методу;
- 3) предметом;
- 4) об'єктом.

1.3.24. В бухгалтерському обліку використовуються такі пари елементів методу:

- 1) документування та калькулювання;
- 2) система рахунків та подвійний запис;
- 3) оцінка та звітність;
- 4) балансове узагальнення та інвентаризація.

1.3.25. Оцінка буває:

- 1) тільки проста;
- 2) тільки складна;
- 3) і проста, і складна;
- 4) немає правильної відповіді.

1.3.26. Безперервність відображення фактів господарського життя є в бухгалтерському обліку:

- 1) методом;
- 2) принципом;
- 3) предметом;
- 4) прийомом.

1.4 Задачі для практичних занять

1.4.1. Використовуючи метод порівняння, визначити спільні та відмінні характеристики фінансового, управлінського та податкового видів обліку.

1.4.2. Використовуючи метод порівняння, визначити спільні та відмінні характеристики оперативного, бухгалтерського та статистичного видів обліку.

1.4.3. Визначити відмінності та спільні характеристики різних форм організації фінансового обліку (бухгалтерська служба, послуги спеціалістів з фінансового обліку, централізована бухгалтерія).

1.4.5. Заповнити таблицю (таблиця 1.1).

Таблиця 1.1

Особливості видів обліку

Категорія	Оперативний облік	Бухгалтерський облік	Статистичний облік
Мета			
Об'єкт			
Предмет			
Принципи			
Методи			

1.4.6. Навести зміст відповідальності власника (керівника) підприємства та бухгалтера. Відповідь оформити у вигляді таблиці (таблиця 1.2).

Таблиця 1.2

Розмежування відповідальності за ведення обліку на підприємстві

Відповідальність власника (керівника)	Відповідальність головного бухгалтера

2 БУХГАЛТЕРСЬКИЙ БАЛАНС

2.1 Питання курсу

2.1.1 Бухгалтерський баланс, його зміст і будова.

2.1.2 Актив і пасив балансу.

2.1.3 Статті балансу.

2.1.4 Обґрунтування рівності підсумків активу і пасиву балансу.

2.1.5 Основна формула балансу.

2.1.6 Зміни у балансі, зумовлені господарськими операціями та їхні типи.

2.2 Тестові завдання

2.2.1. Головне правило Балансового узагальнення наступне:

1) сума по першому розділу активу балансу завжди повинна дорівнювати сумі по першому розділу пасиву балансу;

2) сума по активу балансу завжди повинна дорівнювати сумі по пасиву балансу;

3) сума по першому розділу активу балансу завжди повинна дорівнювати сумі по другому розділу активу балансу;

4) сума по активу балансу не повинна дорівнювати сумі по пасиву балансу.

2.2.2. Підсумок активу балансу дорівнює:

1) сумі підсумків трьох розділів пасиву балансу;

2) підсумку по активу журналу господарських операцій;

3) сумі оборотів по пасиву балансу;

4) сумі підсумків всіх розділів активу балансу.

2.2.3. Підсумок по пасиву балансу на кінець звітнього періоду завжди повинен дорівнювати:

1) підсумку по пасиву балансу на початок звітнього періоду;

2) підсумку за журналом господарських операцій на кінець звітнього періоду;

3) підсумку по активу балансу на кінець звітнього періоду;

4) немає правильної відповіді.

2.2.4. При використанні балансу-нетто сума сальдо початкових по дебету усіх рахунків завжди дорівнює:

1) сумі по активу балансу на початок періоду;

2) сумі по пасиву балансу на початок періоду;

3) сумі сальдо початкових по кредиту усіх рахунків;

4) сумі сальдо кінцевих по кредиту усіх рахунків.

2.2.5. Статті активу бухгалтерського балансу класифікуються за ознаками:

1) належність коштів;

2) строк повернення боргів;

3) за звітним періодом;

4) немає правильної відповіді.

2.2.6. В активі балансу відображаються:

1) заборгованість підприємства перед бюджетом;

2) фінансові інвестиції в інші підприємства;

3) внески інвесторів у статутний капітал підприємства;

4) немає правильної відповіді.

2.2.7. Заборгованість покупців підприємства за відвантажену продукцію відображається:

1) іноді в активі, іноді в пасиві балансу;

2) в пасиві балансу;

3) в активі балансу;

4) в балансі не відображається.

2.2.8. Поточна заборгованість за довгостроковими кредитами відображається:

1) в першому розділі активу балансу;

2) в другому розділі активу балансу;

3) в третьому розділі пасиву балансу;

4) в четвертому розділі пасиву балансу.

2.2.9. Нарахування внеску на соціальне страхування на заробітну плату робітника є переміщенням:

1) пасивів та активів;

- 2) пасивів;
- 3) засобів підприємства та їх джерел;
- 4) немає правильної відповіді.

2.2.10. Забезпечення майбутніх виплат персоналу відображається в активі балансу;

- 1) в пасиві балансу;
- 2) в дебеті балансу;
- 3) в кредиті балансу.

2.2.11. Надходження готової продукції з цеха на склад є переміщенням:

- 1) ресурсів підприємства;
- 2) пасивів та активів;
- 3) джерел засобів підприємства;
- 4) засобів підприємства та їх джерел.

2.2.12. Заборгованість робітників за надані їм довгострокові позички відображається:

- 1) в першому розділі активу балансу;
- 2) в другому розділі активу балансу;
- 3) в другому розділі пасиву балансу;
- 4) в четвертому розділі пасиву балансу.

2.2.13. Кредиторська заборгованість відображається:

- 1) інколи в активі, інколи в пасиві балансу;
- 2) в пасиві балансу;
- 3) в активі балансу;
- 4) одночасно в активі і в пасиві балансу.

2.2.14. Дебіторська заборгованість відображається:

- 1) інколи в активі, інколи в пасиві балансу;
- 2) в пасиві балансу;
- 3) в активі балансу;
- 4) одночасно в активі і в пасиві балансу.

2.2.15. Нарахування внесків до фонду соціального страхування на заробітну плату робітників викликає в бухгалтерському балансі:

- 1) переміщення коштів в активі;
- 2) переміщення джерел коштів в пасиві;
- 3) зменшення суми по активу і пасиву;
- 4) немає правильної відповіді.

2.2.16. Нарахування заробітної плати робітникам викликає в балансі:

- 1) переміщення коштів в активі;
- 2) переміщення джерел коштів в пасиві;
- 3) зростання суми по балансу;
- 4) зменшення суми по балансу.

2.2.17. Під час витрачання електроенергії на виробництво продукції сума по активу балансу:

- 1) збільшується;
- 2) залишається без змін;
- 3) зменшується;
- 4) або збільшується, або зменшується.

2.2.18. Під час витрачання сировини на виробництво продукції сума по активу балансу:

- 1) збільшується;
- 2) зменшується;
- 3) лишається без змін;
- 4) іноді збільшується, іноді зменшується.

2.2.19. Створення з прибутку підприємства резервного капіталу викликає переміщення:

- 1) джерел засобів підприємства;
- 2) засобів підприємства;
- 3) засобів підприємства та їх джерел;
- 4) активів підприємства.

2.2.20. Під час повернення підприємством кредиту банку сума по пасиву балансу:

- 1) зростає;
- 2) не змінюється;
- 3) зростає або зменшується;
- 4) немає правильної відповіді.

2.2.21. Укажіть бухгалтерські операції, що викликають переміщення засобів підприємства в активі балансу:

- 1) надходження матеріалів від постачальника;
- 2) надходження грошей з розрахункового рахунку до каси;
- 3) повернення кредиту банку;
- 4) нарахування податку з доходів фізичних осіб.

2.3 Задачі для практичних занять

2.3.1. Скласти баланс підприємства з визначенням фінансового результату, якщо є такі дані по активах і пасивах підприємства (тис. грн): статутний капітал – 80; гроші на поточному рахунку – 120; основні засоби за залишковою вартістю – 40; дебіторська заборгованість – 20; виробничі запаси – 10.

2.3.2. Скласти баланс підприємства з визначенням фінансового результату, якщо є такі дані по активах і пасивах підприємства (тис. грн): статутний капітал – 90; інші грошові кошти – 220; основні засоби за залишковою вартістю – 40; кредиторська заборгованість – 20; виробничі запаси – 30.

2.3.3. Скласти баланс підприємства з визначенням фінансового результату, якщо є такі дані по активах і пасивах підприємства (тис. грн): статутний капітал – 70; грошові кошти в іноземній валюті – 210; основні засоби за первісною вартістю – 90; знос основних засобів – 20.

2.3.4. Скласти баланс підприємства з визначенням фінансового результату, якщо є такі дані по активах і пасивах підприємства (тис. грн): статутний капітал – 20; грошові кошти – 310; основні засоби за залишковою вартістю – 70; знос основних засобів – 30; дебіторська заборгованість – 90.

2.3.5. Скласти баланс підприємства з визначенням фінансового результату, якщо є такі дані по активах і пасивах підприємства (тис. грн): статутний капітал – 30; виробничі запаси – 330; основні засоби по первісній вартості – 110; знос основних засобів – 90; заборгованість по авансах одержаних – 290.

2.3.6. Скласти баланс підприємства з визначенням фінансового результату, якщо є такі дані по активах і пасивах підприємства (тис. грн): статутний капітал – 430; виробничі запаси – 180; основні засоби за первісною вартістю – 110; знос основних засобів – 90; заборгованість по векселях виданих – 290.

2.3.7. Скласти баланс підприємства з визначенням фінансового результату, якщо є такі дані по активах і пасивах підприємства (тис. грн): статутний капітал – 350; сировина – 80; основні засоби за первісною вартістю – 260; знос основних засобів – 90; матеріали – 290.

2.3.8. Скласти баланс підприємства з визначенням фінансового результату, якщо є такі дані по активах і пасивах підприємства (тис. грн): статутний капітал – 750; дебіторська заборгованість – 180; основні засоби за залишковою вартістю – 70; знос основних засобів – 10; матеріали – 90.

2.3.9. Скласти баланс підприємства з визначенням фінансового результату, якщо є такі дані по активах і пасивах підприємства (тис. грн): статутний капітал – 950; кредиторська заборгованість – 140; основні засоби за залишковою вартістю – 1170; довгострокові кредити банків – 100; матеріали – 90.

2.3.10. Скласти баланс підприємства з визначенням фінансового результату, якщо є такі дані по активах і пасивах підприємства (тис. грн): статутний капітал – 150; кредиторська заборгованість – 40; основні засоби за залишковою вартістю – 170; короткострокові кредити банків – 100; забезпечення виплат персоналу – 90.

2.3.11. На основі даних, наведених у таблиці 2.1, скласти баланс за затвердженою формою.

Таблиця 2.1
Вихідні дані для складання балансу

Види активів і пасивів	На початок періоду (на 01.01.xx), тис. грн.	На кінець періоду (на 31.01.xx), тис. грн.
Нематеріальні активи за первісною вартістю	5	8
Накопичена амортизація нематеріальних активів	2	3
Незавершене будівництво	920	910
Первісна вартість основних засобів	11500	11700
Знос основних засобів	6400	6700
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	77	85
Виробничі запаси	4400	4600
Незавершене виробництво	8600	5800
Готова продукція	310	70
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:		
чиста реалізаційна вартість	40	1005
резерв сумнівних боргів	10	5
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	3600	300
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	930	1200
Інша поточна дебіторська заборгованість	20	30
Грошові кошти в національній валюті	270	900
Грошові кошти в іноземній валюті	60	90

Інші оборотні активи	100	10
Статутний капітал	500	500
Інший додатковий капітал	8400	8400
Резервний капітал	20	20
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	?	?
Забезпечення виплат персоналу	5	10
Відстрочені податкові зобов'язання	25	70
Короткострокові кредити банків	200	1500
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	40	90
Поточні зобов'язання за розрахунками:		
з одержаних авансів	8200	900
з бюджетом	380	140
зі страхування	60	108
з оплати праці	90	240
з учасниками	40	80
Інші поточні зобов'язання	10	30

3 РАХУНКИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І ПОДВІЙНИЙ ЗАПИС

3.1 Питання курсу

3.1.1 Рахунки бухгалтерського обліку, їх призначення, будова, обороти та сальдо.

3.1.2 Подвійний запис операцій на рахунках, його контрольне значення.

3.1.3 Хронологічний, систематичний облік.

3.1.4 Основи класифікації рахунків та її значення.

3.1.5 Класифікація рахунків за економічним змістом.

3.1.6 Класифікація рахунків за призначенням і структурою.

3.1.7 Поняття про субрахунки (рахунки другого порядку).

3.1.8 Синтетичні й аналітичні рахунки.

3.1.9 Взаємозв'язок між балансом і рахунками.

3.1.10 Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку.

3.1.11 Оборотні та сальдові відомості.

3.2 Питання для самостійного вивчення

3.2.1 Порядок співставлення даних синтетичного й аналітичного обліку.

3.3 Тестові завдання

3.3.1. Аналітичні рахунки відкриваються до:

- 1) синтетичних рахунків;
- 2) журналу господарських операцій;
- 3) журналу-ордера;
- 4) відомості журналу-ордера.

3.3.2. Збільшення суми на контрпассивному рахунку відображається:

- 1) за кредитом;
- 2) за дебетом;
- 3) іноді за кредитом, іноді за дебетом;
- 4) нема правильної відповіді.

3.3.3. По дебету активного рахунку записується:

- 1) вибуття коштів;
- 2) надходження коштів;

- 3) зменшення суми на рахунку;
- 4) немає правильної відповіді.

3.3.4. Правило подвійного запису таке:

- 1) сума сальдо початкових по дебету та кредиту усіх рахунків тотожні;
- 2) сума сальдо кінцевих по дебету та кредиту усіх рахунків тотожні;
- 3) сума сальдо початкових по дебету усіх рахунків дорівнює сумі по активу балансу на початок періоду;
- 4) немає правильної відповіді.

3.3.5. Оборот по дебету активного рахунку завжди дорівнює:

- 1) сальдо початковому мінус оборот по кредиту;
- 2) сальдо початковому плюс оборот по кредиту;
- 3) сальдо кінцевому мінус оборот по кредиту;
- 4) немає правильної відповіді.

3.3.6. Сума сальдо початкових за усіма аналітичними рахунками, відкритими у звітному періоді, при використанні балансу-брутто дорівнює:

- 1) сумі сальдо початкових по дебету усіх рахунків;
- 2) сумі сальдо початкових по кредиту усіх рахунків;
- 3) сумі по активу балансу на початок періоду;
- 4) подвійній сумі по активу балансу на початок періоду.

3.3.7. Сальдо початкове по синтетичному рахунку в звітному періоді становить:

- 1) сальдо кінцеве по відкритому до нього аналітичному рахунку в минулому звітному періоді;
- 2) суму сальдо початкових по відкритим до нього аналітичним рахункам в поточному звітному періоді;
- 3) суму сальдо початкових по відкритих до нього аналітичних рахунках в майбутньому звітному періоді;
- 4) сальдо кінцеве по відкритому до нього аналітичному рахунку в майбутньому звітному періоді.

3.3.8. Господарськими операціями, що викликають зменшення по дебету рахунку, є такі:

- 1) надходження матеріалів від постачальника;
- 2) надходження на розрахунковий рахунок кредиту банку;
- 3) надходження грошей з розрахункового рахунку в касу;
- 4) виплата заборгованості постачальнику.

3.3.9. До пасивних рахунків належить рахунок:

- 1) резервний капітал;
- 2) знос основних засобів;
- 3) витрати майбутніх періодів;
- 4) доходи майбутніх періодів.

3.3.10. Господарськими операціями, що викликають зменшення по кредиту рахунку, є такі:

- 1) вирахування податку із заробітної плати робітника;
- 2) перерахування грошей з розрахункового рахунку в касу;
- 3) отримання кредиту банку;
- 4) немає правильної відповіді.

3.3.11. Бухгалтерський рахунок «Основні засоби» є:

- 1) контрпасивним;

- 2) контрактивним;
- 3) пасивним;
- 4) активним.

3.3.12. Бухгалтерський рахунок «Розрахунки за виплатами працівникам» є документом:

- 1) хронологічним;
- 2) синтетичним;
- 3) аналітичним;
- 4) комбінованим.

3.3.13. Бухгалтерський рахунок «Брухт сталевий» є документом:

- 1) аналітичним;
- 2) хронологічним;
- 3) систематичним;
- 4) комбінованим.

3.3.14. Бухгалтерський рахунок «Чавун» є документом:

- 1) хронологічним;
- 2) систематичним;
- 3) аналітичним;
- 4) комбінованим.

3.3.15. Бухгалтерський рахунок «Розрахунки з бюджетом» є документом:

- 1) хронологічним;
- 2) синтетичним;
- 3) аналітичним;
- 4) комбінованим.

3.3.16. Бухгалтерський рахунок «Цвяхи довжиною 100 мм» є документом:

- 1) хронологічним;
- 2) синтетичним;
- 3) аналітичним;
- 4) комбінованим.

3.3.17. Бухгалтерський рахунок «Довгострокові фінансові інвестиції» є документом:

- 1) хронологічним;
- 2) аналітичним;
- 3) синтетичним;
- 4) систематичним.

3.3.18. Бухгалтерський рахунок «Капітальні інвестиції» є документом:

- 1) хронологічним;
- 2) аналітичним;
- 3) синтетичним;
- 4) систематичним.

3.4 Задачі для практичних занять

3.4.1. Визначити, на скільки зміниться сума по балансу на кінець звітного періоду та підсумок за журналом господарських операцій, якщо за цей період сталися господарські операції, які відображаються такими контировками:

- а) Д23 К22–20;
- б) Д15 К63–30;
- в) Д66 К37–40.

3.4.2. Визначити, на скільки зміниться сума по балансу на кінець звітного періоду та підсумок за журналом господарських операцій, якщо за цей період сталися господарські операції, які відображаються такими контировками:

- а)Д23 К66–10;
- б)Д15 К63–40;
- в)Д31 К37–40.

3.4.3. Визначити, на скільки зміниться сума по балансу на кінець звітного періоду та підсумок за журналом господарських операцій, якщо за цей період сталися господарські операції, які відображаються такими контировками:

- а)Д23 К65– 30;
- б)Д66 К65–30;
- в)Д31 К30–40.

3.4.4. Визначити, на скільки зміниться сума по балансу на кінець звітного періоду та підсумок за журналом господарських операцій, якщо за цей період сталися господарські операції, які відображаються такими контировками:

- а)Д23 К66–30;
- б)Д23 К65–30;
- в)Д66 К30–40.

3.4.5. Визначити, на скільки зміниться сума по балансу на кінець звітного періоду та підсумок за журналом господарських операцій, якщо за цей період сталися господарські операції, які відображаються такими контировками:

- а)Д66 К65–90;
- б)Д23 К63–30;
- в)Д64 К31–40.

3.4.6. Визначити, на скільки зміниться сума по балансу на кінець звітного періоду та підсумок за журналом господарських операцій, якщо за цей період сталися господарські операції, які відображаються такими контировками:

- а)Д66 К68–90;
- б)Д23 К66–10;
- в)Д66 К30–20.

3.4.7. Визначити, на скільки зміниться сума по балансу на кінець звітного періоду та підсумок за журналом господарських операцій, якщо за цей період сталися господарські операції, які відображаються такими контировками:

- а)Д23 К20–190;
- б) Д 66 К 65 –10;
- в)Д26 К23–10.

3.4.8. Визначити, на скільки зміниться сума по балансу на кінець звітного періоду та підсумок за журналом господарських операцій, якщо за цей період сталися господарські операції, які відображаються такими контировками:

- а)Д10 К40–190;
- б)Д44 К43–310;
- в)Д31 К40–810.

3.4.9. Визначити, на скільки зміниться сума по балансу на кінець звітної періоду та підсумок за журналом господарських операцій, якщо за цей період сталися господарські операції, які відображаються такими контрировками:

- а)Д20 К63–240;
- б)Д22 К63–40;
- в)Д63 К31–280.

3.4.10. Визначити, на скільки зміниться сума по балансу на кінець звітної періоду та підсумок за журналом господарських операцій, якщо за цей період сталися господарські операції, які відображаються такими контрировками:

- а)Д23 К20–240;
- б)Д50 К31–240;
- в)Д15 К68–20.

4 ДОКУМЕНТАЦІЯ ТА ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

4.1 Питання курсу

4.1.1 Документація як спосіб первинного відображення об'єктів бухгалтерського обліку.

4.1.2 Інвентаризація – важливий засіб контролю за достовірністю показників обліку, збереженням господарських засобів, законністю здійснюваних операцій.

4.2 Тестові завдання

4.2.1. В бухгалтерському обліку система рахунків є:

- 1) предметом;
- 2) принципом;
- 3) методом;
- 4) елементом методу.

4.2.2. В бухгалтерському обліку документування є:

- 1) принципом;
- 2) предметом;
- 3) методом;
- 4) елементом методу.

4.2.3. В бухгалтерському обліку інвентаризація є:

- 1) предметом;
- 2) принципом;
- 3) елементом методу;
- 4) методом.

4.2.4. В бухгалтерському обліку калькулювання є:

- 1) методом;
- 2) принципом;
- 3) елементом методу;
- 4) предметом.

4.2.5. В бухгалтерського обліку до пар елементів відноситься: документування та калькулювання;

- 1) система рахунків та подвійний запис;

- 2) оцінка та звітність;
- 3) балансове узагальнення та інвентаризація.

4.2.6. Бухгалтерський облік у загальному циклі управління підприємством виконує функції:

- 1) інформаційну;
- 2) аналітичну;
- 3) контрольну;
- 4) усі перелічені.

4.2.7. Інформаційна функція бухгалтерського обліку полягає у:

1) здійсненні на основі первинних та зведених даних економічного аналізу наявності, стану і руху ресурсів та результатів діяльності підприємства із застосуванням економіко-статистичних методів;

- 2) забезпеченні інформацією про фінансовий стан і діяльність підприємства для потреб внутрішніх і зовнішніх користувачів;
- 3) обидві відповіді правильні;
- 4) обидві відповіді неправильні.

4.2.8. Регулювання питань методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні здійснюється:

- 1) Президентом України;
- 2) Міністерством освіти і науки України;
- 3) Міністерством фінансів України;
- 4) немає правильної відповіді.

4.2.9. Методологія бухгалтерського обліку включає сукупність:

- 1) загальнонаукових методів дослідження;
- 2) спеціальних, притаманних лише цій науці, методів дослідження;
- 3) обидві відповіді правильні;
- 4) обидві відповіді неправильні.

4.2.10. Метод бухгалтерського обліку – це:

- 1) сукупність засобів, що забезпечують здійснення аналізу інформації стосовно господарської діяльності підприємства;
- 2) сукупність засобів, що забезпечують одержання, обробку і видачу облікової інформації з метою їх використання в управлінні;
- 3) сукупність засобів, що забезпечують моделювання можливих варіантів здійснення господарської діяльності суб'єктом господарювання;
- 4) немає правильної відповіді.

4.3 Задачі для практичних занять

4.3.1. Підприємство спеціалізується на виготовленні фарб. На початок звітного періоду залишку незавершеного виробництва не існувало, протягом звітного періоду використано такі матеріали: оліфа – 8000 кг, придбана за ціною 18 грн за кг, враховуючи ПДВ; барвник – 2000 кг, придбаний за ціною 24 грн за кг, враховуючи ПДВ; лак – 500 кг, придбаний за ціною 19,8 грн за кг, враховуючи ПДВ; допоміжні матеріали, що використовуються у виробництві та знаходяться на складі підприємства (матеріал А – 200 кг, вартістю 4 грн за кг; матеріали Б – 150 кг, вартістю 6 грн за кг). Також на виробництво фарби протягом звітного періоду було витрачено 1200 годин основної праці та 350 годин додаткової. Ставки оплати праці (з урахуванням внесків підприємства до

фондів соціального страхування) складають 16 грн/год та 12 грн/год, відповідно. Заробітна плата допоміжних робітників складає 40% виробничих накладних витрат. Загальна ставка виробничих накладних витрат дорівнює 50% вартості основних та допоміжних витрат на оплату праці та соціальне страхування. У виробничому процесі не створювалися відходи та невиробничі втрати, загальний вихід готової продукції протягом періоду склав 6800 кг. Залишки незавершеного виробництва на кінець звітного періоду було оцінено наступним чином: матеріальні витрати – 100 % готовності; 20% виробленої продукції було завершено за доданими витратами на 75%; 80% виробленої продукції було завершено за доданими витратами на 30%. Необхідно розрахувати собівартість готової продукції та незавершеного виробництва.

5. ВАРТІСНЕ ВИМІРЮВАННЯ ОБ'ЄКТИВ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: ОЦІНКА І КАЛЬКУЛЮВАННЯ

5.1 Питання курсу

5.1.1 Показники вимірювання об'єктів обліку

5.2.2. Калькуляція як елемент методу бухгалтерського обліку

5.2 Тестові завдання

5.2.1. До одиниці маси відносять:

1. Кілограми;
2. Сантиметри;
3. Літри;
4. Гектари.

5.2.2. До одиниці довжини відносять:

1. Гектари;
2. Тони;
3. Декалітри;
4. Метри.

5.2.3. До одиниці об'єму відносять:

1. Кілограми;
2. Сантиметри;
3. Літри;
4. Квадратні кілометри.

5.2.4. До одиниці площі відносять

1. Грами;
2. Сантиметри;
3. Кубічні метри;
4. Гектари.

5.2.5. Чи вірно, що зобов'язання по кредитах оцінюють за умовами договору продажі-покупки?

1. Так;
2. Ні;

3. Правильна відповідь відсутня;
4. Правильною є будь-яка з перших двох відповідей.
- 5.2.6.** Чому дорівнює собівартість одиниці продукції, якщо витрати на виготовлення 250 од. дорівнюють 50000 грн.
1. 12500000грн.;
 2. 200грн.;
 3. 250 грн.;
 4. 580 грн.
- 5.2.7.** Що таке амортизаційна вартість основних засобів?
1. Первинна вартість плюс знос;
 2. Первинна вартість мінус знос;
 3. Правильна відповідь відсутня;
 4. Правильною є будь-яка з перших двох відповідей.
- 5.2.8.** Які витрати включаються до первинної вартості придбаних виробничих запасів:
1. Покупна вартість;
 2. Адміністративні витрати;
 3. Витрати на збут запасів;
 4. Заробітна плата бухгалтера підприємства;
- 5.2.9.** Які витрати не відносяться до загальновиробничих?
1. Заробітна плата директора;
 2. Заробітна плата наладчика виробничого обладнання;
 3. Амортизація виробничого обладнання;
 4. Витрати на освітлення будинку цеху.
- 5.2.10.** За якою з перелічених оцінок відображується заборгованість покупцям?
1. За договірними цінами;
 2. За фактичною собівартістю;
 3. За плановими цінами;
 4. Немає правильної відповіді.
- 5.2.11.** У якій оцінці відображається випущена з виробництва готова продукція ?
1. За договірними цінами;
 2. За фактичною собівартістю;
 3. За плановими цінами;
 4. Немає правильної відповіді.
- 5.2.12.** Що передбачає метод «ФІФО»?
1. Оцінку запасів за ідентифікованою собівартістю;
 2. Оцінку запасів за середньозваженою собівартістю;
 3. За ціною продажу;
 4. За собівартістю перших за часом надходження запасів.
- 5.2.13.** Справедлива вартість акцій це –
1. Ціна продажу;
 2. Номінальна вартість;
 3. Внутрішня вартість;
 4. Сума, за якою може бути здійснений обмін акцій в результаті операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами.
- 5.2.14.** Які з перелічених витрат, за вказівками

Податкового Кодексу, не включаються до складу калькуляційних статей, що характеризують виробничу собівартість готової продукції?

1. Прямі матеріальні витрати;
2. Прямі витрати на оплату праці;
3. Інші прямі витрати;
4. Загальновиробничі витрати.

5.2.15. Адміністративні витрати включають:

1. Витрати спрямовані на обслуговування та управління виробництвом;
2. Витрати на збут, пов'язані з реалізацією товарів, виконанням робіт, наданням послуг;
3. Витрати спрямовані на обслуговування та управління підприємством;
4. Амортизацію виробничих основних засобів.

5.3 Задачі для практичних занять

5.3.1. Умова: Будівельне підприємство зводить будівлі. Вартість використаних на будівництво матеріалів – 165000грн.; виплати на оплату праці робітників будівельного підприємства – 80000грн., у тому числі працівників, зайнятих будівельними роботами – 60500грн.; витрати на службові відрядження управлінського персоналу 10000грн.
Необхідно: Визначити фактичну собівартість будівлі.

5.3.2. Умова: У роздрібну торгівлю надійшли товари за оптовими цінами на суму – 50000грн. До рахунку постачальника також включені: вартість тари під товаром на 300грн. та транспортні витрати у розмірі 6%.
Необхідно: Розрахувати загальну суму заборгованості постачальнику та вартість товару за ціною продажу, якщо торговельна надбавка 15%.

5.3.3. Умова: У ТОВ «Голден ФУД» фактичний обсяг виробленої продукції за поточний рік дорівнював 3млн.грн.; нараховано заробітної плати персоналу товариства – 67млн.грн., у тому числі робітникам 27млн.грн.; чисельність персоналу – 31, у тому числі робітників – 14.
Необхідно: Знайти середню заробітну плату і продуктивність працівника та робітника товариства.

5.3.4. Умова: На матеріали, що надійшли до складу підприємства, наявні такі дані:

- вартість придбаних матеріалів за договірними цінами – 55800 грн.;
- транспортно-заготівельні витрати – 2000грн.;
- витрати на оплату робітникам підприємства – 12400 грн.;
- витрати на реалізацію не використаних матеріалів – 370грн.

Необхідно:

1. Визначити, які дані потрібно включити у підрахунок фактичної собівартості матеріалів, які надійшли до складу підприємства.
2. Визначити фактичну собівартість матеріалів.

6 ОБЛІКОВА РЕЄСТРАЦІЯ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ДАНИХ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

6.1 Питання курсу

- 6.1.1** Поняття реєстрів бухгалтерського обліку, їх роль в обліку.
- 6.1.2** Види і форми облікових реєстрів.
- 6.1.3** Техніка облікової реєстрації.
- 6.1.4** Збереження облікових реєстрів.
- 6.1.5** Загальне поняття і визначення форми бухгалтерського обліку.
- 6.1.6** Аспекти розвитку форм бухгалтерського обліку.
- 6.1.7** Сучасні форми бухгалтерського обліку в Україні: меморіально-ордерна, журнально-ордерна, спрощена, комп'ютерна.

6.2 Питання для самостійного вивчення

- 6.2.1** Стисла характеристика форм обліку зарубіжних країн.

6.3 Тестові завдання

- 6.3.1.** Журнал господарських операцій є документом:
 - 1) аналітичним;
 - 2) хронологічним;
 - 3) систематичним;
 - 4) синтетичним.
- 6.3.2.** Підсумок за журналом господарських операцій за звітний період дорівнює:
 - 1) підсумку по активу балансу за той самий період;
 - 2) підсумку по пасиву балансу за той самий період;
 - 3) сумі оборотів по кредиту усіх рахунків за той самий період;
 - 4) немає правильної відповіді.
- 6.3.3.** Підсумок активу балансу дорівнює:
 - 1) сумі підсумків трьох розділів пасиву балансу;
 - 2) підсумку по активу журналу господарських операцій;
 - 3) сумі оборотів по пасиву балансу;
 - 4) сумі підсумків всіх розділів активу балансу.
- 6.3.4.** Документооборот – це:
 - 1) процес заповнення документів;
 - 2) перелік посадових обов'язків обліковців;
 - 3) правила ведення первинного обліку;
 - 4) немає правильної відповіді.
- 6.3.5.** До первинних документів відносяться:
 - 1) таблиць відпрацьованого часу;
 - 2) журнал господарських операцій;
 - 3) оборотна відомість по рахунках;
 - 4) баланс.
- 6.3.6.** До первинних документів відносяться:
 - 1) рапорт про виробіток;
 - 2) журнал-ордер;
 - 3) оборотна відомість по рахунках;
 - 4) відомість до журналу-ордера.

6.3.7. При використанні сучасної форми бухгалтерського балансу сума сальдо початкових по кредиту усіх рахунків завжди дорівнює:

- 1) сумі сальдо початкових по дебету усіх рахунків;
- 2) сумі сальдо кінцевих по кредиту усіх рахунків;
- 3) сумі по активу балансу на кінець періоду;
- 4) сумі по пасиву балансу на кінець періоду.

6.3.8. До сучасних форм бухгалтерського обліку, що застосовуються на підприємствах і в організаціях України, відноситься:

- 1) класична форма;
- 2) меморіально-ордерна форма;
- 3) журнально-ордерна форма;
- 4) усі перелічені.

6.3.9. Під час застосування класичної форми бухгалтерського обліку складаються документи:

- 1) журнали-ордери;
- 2) меморіальні ордери;
- 3) бухгалтерські рахунки;
- 4) усі перелічені.

6.3.10. Під час застосування журнально-ордерної форми бухгалтерського обліку складаються документи:

- 1) журнали-ордери;
- 2) меморіальні ордери;
- 3) бухгалтерські рахунки;
- 4) усі перелічені.

6.4 Задачі для практичних занять

6.4.1. Скласти журнал господарських операцій на даними, наведеними у таблиці 6.1, та розрахувати невизначені суми.

Таблиця 6.1

Вихідні дані для складання журналу господарських операцій

Зміст господарської операції	Сума для відповідного підприємства, тис. грн			
	А	Б	В	Д
1	2	3	4	5
1. Надійшли від постачальників матеріали	1000	3000	980	1000
2. Надійшло від постачальників паливо	2000	1000	1500	1300
3. Надійшли на розрахунковий рахунок грошові кошти за реалізовану продукцію	6000	3000	5000	2000
4. Сплачено постачальникам за матеріали	1200	1600	900	1200
5. Сплачено постачальникам за паливо	2400	1200	1800	1560
6. Витрачені на виробництво матеріали	900	600	600	800
7. Нарахована заробітна плата робітникам основного виробництва	300	400	500	300
8. Нараховані відрахування на соціальне страхування	100	130	160	100
9. Утримано податок з доходів фізичних осіб із заробітної плати робітників основного виробництва	30	40	50	30
10. Надійшла на склад готова продукція	1000	500	600	1200
11. Відвантажена готова продукція покупцю за	1000	500	500	1000

ціною реалізації				
12. Сформована собівартість реалізованої готової продукції	500	250	250	500
13. Надійшли грошові кошти від покупця за раніше відвантажену готову продукцію	600	300	500	200
14. Надійшли в касу грошові кошти для виплати заробітної плати	300	400	450	250
15. Видана з каси заробітна плата	250	400	350	250
16. Перераховано на депонент не отриману вчасно заробітну плату	50	-	100	-
17. Надійшли на підприємство основні засоби від постачальника	5500	5000	5000	4500
18. Одержано короткостроковий кредит в банку	15000	10000	5000	6000
19. Виконано підрядником роботи, пов'язані з модернізацією обладнання	800	1000	4000	600
20. Сплачено підряднику за виконані роботи, пов'язані з модернізацією обладнання	960	1200	4800	720
21. Отримано на розрахунковий рахунок грошові кошти від інших кредиторів	20000	7000	5400	3000
22. Надійшов на розрахунковий рахунок аванс від покупців	1000	5500	4300	2000
23. Списано на фінансовий результат доход від реалізації готової продукції	?	?	?	?
24. Списано на фінансовий результат собівартість реалізованої продукції	?	?	?	?

6.4.2. Заповнити журнал господарських операцій (таблиця 6.3), а також за вихідними даними (таблиця 6.2 і таблиця 6.3) скласти журнали-ордери, відомості до них та Головну книгу за відповідними рахунками бухгалтерського обліку.

Таблиця 6.2

Сальдо початкове за рахунками на 01.01.20__ р.

Номера рахунків	Сума, тис. грн
1	2
14	100
18	150
20	150
23	1000
30	50
31	10000
37	350
1	2
60	1000
64	400
66	850

Таблиця 6.3

Журнал господарських операцій за січень 20__ р.

№ з/п	Дата	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, тис. грн
			дебет	кредит	

1	2	3	4	5	6
1	03.01	Перераховані грошові кошти з розрахункового рахунку в касу			5000
2	05.01	Видана заробітна плата робітникам з каси			450
3	08.01	Повернені банку з поточного рахунку гроші по короткостроковому кредиту			1000
4	15.01	Видані під звіт грошові кошти робітнику на придбання виробничих запасів			1200
5	17.01	Оприбутковані виробничі запаси			1000
6	17.01	Відображено податковий кредит з ПДВ			200
7	20.01	Передані у виробництво виробничі запаси			500
8	21.01	Видано робітнику підприємства з каси довгострокову позику			500
9	23.01	Отримані підприємством довгострокові фінансові інвестиції			5000
10	29.01	Отримано на розрахунковий рахунок короткостроковий кредит банку			4000
Разом					

7. ОБЛІК ПРОЦЕСУ СТВОРЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА, ФОРМУВАННЯ ТА ЗМІНИ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

7.1 Питання курсу

7.1.1 Форми власності, поняття та визначення статутного капіталу.

7.1.2 Порядок формування та змін статутного капіталу на підприємствах різних форм власності: державне, приватне підприємство, господарське товариство.

7.1.3 Облік статутного капіталу на державному і приватному підприємстві.

7.1.4 Облік статутного капіталу в господарських товариствах.

7.1.5 Облік розрахунків з учасниками.

7.1.6 Облік неоплаченого капіталу.

7.1.7 Облік формування та використання додаткового капіталу.

7.2 Тестові завдання

7.2.1. Заборгованість засновників по внесках до статутного капіталу відображається:

- 1) за дебетом балансу;
- 2) за кредитом балансу;
- 3) в активі балансу;
- 4) в пасиві балансу.

7.2.2. До власного капіталу підприємства відноситься:

- 1) зареєстрований капітал;
- 2) кредити банків;
- 3) дебіторська заборгованість;

4) доходи майбутніх періодів.

7.2.3. Складові власного капіталу підприємства відображаються в:

- 1) активі балансу;
- 2) пасиві балансу;
- 3) і в активі, і в пасиві балансу;
- 4) іноді в активі балансу, іноді в пасиві балансу.

7.2.4. До пасивних рахунків належить рахунок:

- 1) резервний капітал;
- 2) знос основних засобів;
- 3) витрати майбутніх періодів;
- 4) доходи майбутніх періодів.

7.2.5. Синтетичний рахунок «Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)» є:

- 1) активним;
- 2) пасивним;
- 3) активно-пасивним;
- 4) контрпасивним.

7.2.6. Аналітичний рахунок «Нерозподілений прибуток» є:

- 1) активним;
- 2) пасивним;
- 3) активно-пасивним;
- 4) контрпасивним.

7.2.7. Аналітичний рахунок «Непокритий збиток» є:

- 1) активним;
- 2) пасивним;
- 3) активно-пасивним;
- 4) контрпасивним.

7.2.8. Реєстрація змін у статуті підприємства у зв'язку зі збільшенням статутного капіталу у бухгалтерському обліку відображається контрпозовкою:

- 1) Д40 К46;
- 2) Д40 К42;
- 3) Д45 К46;
- 4) Д46 К40.

7.2.9. Відображення в бухгалтерському обліку внесків учасників у статутний капітал грошовими коштами здійснюється таким проведенням:

- 1) Д30 К46;
- 2) Д31 К46;
- 3) обидві відповіді правильні;
- 4) обидві відповіді неправильні.

7.2.10. Зменшення розмірів статутного капіталу з метою покриття збитків відображається такою кореспонденцією рахунків:

- 1) Д40 К442;
- 2) Д31 К46;
- 3) обидві відповіді правильні;
- 4) обидві відповіді неправильні.

7.3 Задачі для практичних занять

7.3.1. Засновниками прийнято рішення про збільшення зареєстрованого капіталу за рахунок додаткових внесків у сумі 200000 грн. Разом з тим, одним з учасників внесено грошові кошти понад вартість його додаткового внеску у сумі 10000 грн.

Необхідно відобразити в обліку наведену господарську ситуацію.

7.3.2. Товариство з обмеженою відповідальністю у свого учасника викупило за ціною 20000 грн його частку. Протягом року перепродало цю частку третій особі за 23000 грн.

Необхідно відобразити в обліку наведену господарську ситуацію.

7.3.3. У II кварталі 20x1 р. підприємство за ціною 50 коп. за штуку викупило пакетом у 200 тис. шт. власні акції з метою їх подальшого перепродажу. Акції продано на вторинному ринку у I та II кварталах 20x2 р. відповідно пакетом у 100 тис. шт. за ціною 45 коп. за штуку та пакетом у 100 тис. шт. за ціною 55 коп. за штуку.

Необхідно відобразити в обліку наведену господарську ситуацію.

7.3.4. Акціонерне товариство викупило частину власних акцій на вторинному ринку за фактичною собівартістю 12000 грн з метою їх анулювання. При цьому номінальна вартість викуплених акцій складає 85000 грн. Витрати, безпосередньо пов'язані зі зменшенням зареєстрованого капіталу, – 8000 грн.

Необхідно відобразити в обліку наведену господарську ситуацію.

7.3.5. Необхідно скласти кореспонденцію рахунків, визначити і відобразити відсутні суми в журналі господарських операцій (таблиця 7.1).

Таблиця 7.1

Журнал господарських операцій

Найменування господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
	дебет	кредит	
1. Отримано довгостроковий кредит банку			136250,00
2. Сплачені банку комісійні за отримання кредиту			2000,00
3. Сплачено частину короткострокового кредиту, отриманого раніше			10000,00
4. Сплачено поточну заборгованість за довгостроковим кредитом банку			5000,00
5. Сплачені відсотки за довгостроковим кредитом			200,00
6. Оприбуткована партія товарів, що надійшла від постачальника			75000,00
7. Відображено ПДВ з вартості товарів (операція 6)			
8. Відвантажена партія товарів покупцю			36000,00
9. відображено податкове зобов'язання з ПДВ (операція 8)			
10. Списано собівартість реалізованих товарів			20000,00
11. Отримано оплату від покупця (операція 8)			
12. Підприємство отримало обладнання у кредит			125000,00
13. Відображено ПДВ з вартості обладнання (операція 12)			
14. Відображено додаткові витрати, пов'язані з придбанням обладнання (транспортування та монтаж)			5000,00
15. Відображено ПДВ з вартості додаткових послуг			

(операція 14)

16. Обладнання введено в експлуатацію	
17. Відображено збільшення статутного капіталу за рахунок частини прибутку	10000,00
Разом	

8. ОБЛІК ПРОЦЕСУ ПРИДБАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА

8.1 Питання курсу

- 8.1.1. Порядок оцінки матеріальних ресурсів при їх придбанні за плату.
- 8.1.2. Складові первісної вартості матеріальних ресурсів
- 8.1.3. Характеристика рахунку 63 “Розрахунки з постачальниками та підрядниками”. Аналітичний облік розрахунків з постачальниками та підрядчиками.
- 8.1.4. Облік транспортно-заготівельних витрат.
- 8.1.5. Методи оцінки запасів при їх вибутті.

8.2 Тестові завдання

- 8.2.1. Які з перелічених витрат не відносяться до собівартості продукції за П(С)БО 9 «Запаси»?
 - 1. Загальновиробничі витрати.
 - 2. Адміністративні витрати.
 - 3. Зарплата, нарахована за виготовлення продукції.
 - 4. Амортизація приміщення цеху.
- 8.2.2. Що відображається по кредиту рахунку 26 «Готова продукція»?
 - 1. Фактична собівартість випущеної з виробництва за звітний період готової продукції.
 - 2. Фактична собівартість реалізованої за звітний період продукції.
 - 3. Обсяг реалізованої за звітний період продукції по цінам реалізації.
 - 4. Витрати на утримання складу готової продукції.
- 8.2.3. Визначить сальдо на субрахунку 201 “Сировина й матеріали”, якщо відомо, що сальдо на початок місяця – 5000 грн., надходження за місяць на суму 20000, використано – на суму 17000 грн.:
 - 1. 42000 (дебетове).
 - 2. 8000 (кредитове).
 - 3. 8000 (дебетове).
 - 4. 2000 (кредитове).
- 8.2.4. Як буде відображена на рахунках обліку наступна господарська операція: “Випущена з виробництва готова продукція”:
 - 1. Дт-201 Кт-23.
 - 2. Дт-23 Кт-26.
 - 3. Дт-26 Кт-23.
 - 4. Дт-90 Кт-23.
- 8.2.5. Визначте дебетовий обіг рахунку 23 “Виробництво”, якщо залишок на початок місяця був на суму 20000 грн., витрати за місяць – 30000 грн., випущена готова продукція на суму 10000 грн.:

1. 50000.
2. 20000.
3. 30000.
4. 10000.

8.2.6.. Визначить фінансовий результат від операційної діяльності підприємства за підсумками періоду, якщо відомо, що у звітному періоді підприємство одержало дохід від реалізації 240000 грн. (у т.ч. ПДВ). Собівартість реалізованої продукції дорівнювала 100000 грн. Адміністративні витрати склали – 46000 грн., витрати на збут – 12000 грн.:

1. Збиток – 28000 грн.
2. Прибуток – 42000 грн
3. Збиток – 8000 грн.
4. Прибуток – 82000 грн.

8.2.7. Що відображається по дебету рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками»?

1. Заборгованість покупців підприємству за відвантажену продукцію.
2. Заборгованість підприємства перед покупцями по сплаченій, але не відвантаженої продукції.
3. Погашення заборгованості покупцями.
4. Отримання авансів (передплат) від покупців.

8.3 Задачі для практичних занять

8.3.1. Умова: Наявна інформація стосовно господарських операцій підприємства.

Необхідно: 1. Скласти необхідні бухгалтерські проводки по наведених нижче господарських операціях. 2. Визначити середній відсоток транспортно-заготівельних витрат. 3. Визначити собівартість усіх матеріалів, якщо відомо: а) залишок на рахунку «Сировина і матеріали» на початок місяця склав 14500 грн.; б) вартість матеріалів за покупними цінами на початок місяця – 13250 290 грн.; в) транспортно-заготівельні витрати на початок місяця – 1250 грн.; г) одержані на склад протягом місяця матеріали від постачальників за покупними цінами – 43000 грн.; д) послуги транспортної організації з доставки матеріалів – 6500 грн

8.3.2. Умова: Наявна інформація стосовно господарських операцій підприємства. Необхідно: 1. Скласти необхідні бухгалтерські проводки по наведених нижче господарських операціях. 2. Визначити фактичну собівартість витрачених матеріалів, якщо відомо: а) залишок матеріалів на початок місяця за фактичною собівартістю 4100 грн.; б) залишок матеріалів на початок місяця за договірними цінами – 3900 грн.; в) надходження матеріалів за місяць – 23000 грн. г) оплачені з підзвітних сум транспортні витрати з доставки матеріалів – 450 грн.; д) нарахована заробітна плата за розвантаження матеріалів – 300 грн. е) витрачені матеріали за договірними цінами – 700 грн.

9. ОБЛІК ПРОЦЕСУ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ, ВИКОНАННЯ РОБІТ ТА ПОСЛУГ

9.1 Питання курсу

- 9.1.1.** Основні задачі бухгалтерського обліку процесу виробництва
- 9.1.2.** Класифікація виробничих витрат за відношенням до собівартості продукції, робіт, послуг
- 9.1.3.** Характеристика рахунку 23 «Виробництво». Аналітичний облік витрат на продукцію.
- 9.1.4.** Порядок визначення фактичної собівартості готової продукції

9.2 Тестові завдання

9.2.1. Яка проводка складається під час витрачання запчастин на поточний ремонт автомобіля, що використовується для перевезення готової продукції?

1. Д – 93 К – 207.
2. Д – 91 К – 207.
3. Д – 92 К – 207.
4. Д – 26 К – 207.

9.2.2. Які з наступних витрат відносяться до прямих?

1. Зарплата робітників за вироблення продукції.
2. Зарплата робітників, які обслуговують виробниче обладнання.
3. Зарплата керівника виробничого підрозділу (начальника цеху).
4. Амортизація виробничого обладнання.

9.2.3. Якою проводкою відображається відпуск допоміжних матеріалів на виправлення браку?

1. Д - 23 К – 201.
2. Д - 91 К – 201.
3. Д - 24 К – 201.
4. Д - 90 К – 201.

9.2.4. Підприємство закупило матеріали у кількості 500 одиниць.

Придбання матеріалів здійснювалося в такій послідовності: 100 од. за ціною 30 грн. 200 од. за ціною 40 грн. 200 од. за ціною 50 грн. Запаси матеріалів на початок місяця дорівнюють 0. На кінець періоду залишилося 200 од. Визначити балансову вартість залишку запасів, якщо підприємство використовує метод ФІФО.

1. 7000.
2. 11000.
3. 14500.
4. 10000.

9.2.5. Як розраховується середній відсоток транспортнозаготівельних витрат?

1. Як відношення фактичної собівартості виробничих запасів до їх договірної (облікової) вартості.
2. Як відношення транспортно-заготівельних витрат до фактичної собівартості виробничих запасів.
3. Як відношення транспортно-заготівельних витрат до договірної (облікової) вартості виробничих запасів.

4. Як відношення договірної (облікової) вартості виробничих запасів до транспортно-заготівельних витрат.

9.2.6. Які з перелічених об'єктів не відносяться до виробничих запасів?

1. Паливо.
2. Нематеріальні активи.
3. Запасні частини.
4. Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби .

9.3 Задачі для практичних занять

9.3.1. Умова: Наявна інформація стосовно господарських операцій підприємства.

Необхідно: 1) Скласти необхідні бухгалтерські проводки по наведених нижче господарських операціях. 2) Визначити фактичну собівартість випущеної з виробництва готової продукції, якщо відомо:

Таблиця 9.1.

Залишки за аналітичними рахунками до рахунку 23 «Виробництво»

Найменування виробу	На початок місяця, грн	На кінець місяця, грн
Виріб А	900	1300
Виріб Б	1000	1700
Разом	1900	3000

Таблиця 9.2

Господарські операції за місяць:

№ з/п	Зміст господарських операцій	Сума, грн.
1	Списуються в оцінці за договірними цінами відпущені зі складу матеріали, витрачені на виробництво:	2400
	- Виробу А	1500
	- Виробу Б	900
2	Списуються транспортно-заготівельні витрати, що відносяться до витрачених матеріалів	850
	- Виробу А	530
	- Виробу Б	320
3	Нарахована заробітна плата:	
	- виробничим робітникам за вироблення виробу А	1000
	- виробничим робітникам за вироблення виробу Б	800
	робітникам, що зайняті обслуговуванням машин і устаткування та персоналу цехів	900
4	Проведені відрахування єдиного соціального внеску у розмірі 40% від фонду оплати праці	?
5	Нарахована амортизація (знос) основних засобів - виробничого устаткування і будівель цехового призначення	8300
6	Отримано рахунок Енергозбуту за електроенергію, що	640

	витрачена на приведення в рух устаткування та на освітлення цехів. Сума рахунку включає ПДВ.	
7	Отримано рахунок за водопостачання цеху. Сума рахунку включає ПДВ.	2000
8	Розподіляються наприкінці місяця між виробами загальновиробничі витрати пропорційно заробітній платі виробничих робітників. Розподілені загальновиробничі списуються на собівартість продукції	?
9	Оприбуткована на склад готова продукція за фактичною собівартістю, враховуючи залишки незавершеного виробництва на кінець місяця	?

10. ОБЛІК ПРОЦЕСУ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ, ВИКОНАННЯ РОБІТ ТА ПОСЛУГ

10.1 Питання курсу

10.1.1. Склад витрат на збут. Характеристика рахунку 93 «Витрати на збут». Аналітичний облік витрат на збут.

10.1.2. Характеристика рахунку 26 «Готова продукція». Аналітичний облік готової продукції.

10.1.3. Характеристика рахунку 90 «Собівартість реалізації».

10.1.4. Характеристика рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками». Аналітичний облік розрахунків з покупцями та замовниками.

10.1.5. Методи визначення собівартості реалізованої продукції.

10.1.6. Порядок списання собівартості реалізованої продукції та витрат на збут на фінансовий результат

10.2 Тестові завдання

10.2.1. Що є моментом реалізації продукції в бухгалтерському обліку?

1. Момент відвантаження продукції покупцю.
2. Оплата продукції покупцем.
3. Перша з подій: відвантаження продукції покупцю або оплата продукції покупцем.
4. Момент відвантаження продукції покупцю за умови передачі права власності.

10.2.2. Визначить собівартість випущеної готової продукції, якщо відомо, що залишок незавершеного виробництва на початок місяця складав 5100 грн, на кінець місяця - 6200 грн., витрати за місяць - 24000 грн.

1. 22900 грн.
2. 24000 грн.
3. 29100 грн.
4. 25100 грн.

10.2.3. Якою бухгалтерською проводкою відображається відшкодування ПДВ з бюджету у випадку надходження виробничих запасів від постачальника?

1. Д 641 К 644.
2. Д 641 К 631.
3. Д 631 К 641.
4. Д 641 К 20.

10.2.4. Які з перелічених витрат розподіляються між об'єктами обліку витрат за підсумком звітного періоду згідно з П(С)БО 16 «Витрати»?

1. Загальновиробничі витрати.
2. Адміністративні витрати.
3. Витрати на збут.
4. Витрати майбутніх періодів.

10.2.5. Яка з бухгалтерських проводок відображає факт придбання підприємством виробничих запасів за плату?

1. Д 20 «Виробничі запаси» К 23 «Виробництво».
2. Д 20 «Виробничі запаси» К 372 «Розрахунки з підзвітними особами»
3. Д 20 «Виробничі запаси» К 46 «Несплачений капітал».
4. Д 20 «Виробничі запаси» К 719 «Інші доходи від операційної діяльності».

10.2.6. Що відображається за кредитом рахунку 23 «Виробництво»?

1. Незавершене виробництво на початок звітного періоду.
2. Витрати на виробництво за звітний період.
3. Собівартість випущеної з виробництва за звітний період продукції.
4. Собівартість реалізованої продукції.

10.2.7. Визначить фактичну собівартість витрачених матеріалів, якщо відомо, що середній відсоток транспортнозаготівельних витрат складає 4,4%, а вартість витрачених матеріалів за договірними цінами – 13000 грн.

1. 18720.
2. 572.
3. 13572.
4. 11310.

10.3 Задачі для практичних занять

10.3.1. Умова: Наявна інформація у вигляді Балансу машинобудівного об'єднання ВАТ «Елак» на 1 квітня (табл. 10.1). Необхідно: На підставі наведених нижче вихідних даних: - відкрийте синтетичні і аналітичні рахунки; - зареєструйте наведені господарські операції в журналі і складіть бухгалтерські проводки; - на підставі складених проводок зробіть розноску сум на схеми синтетичних та аналітичних рахунків; - складіть оборотні відомості за аналітичними і синтетичними рахунками; - складіть баланс на 1 число наступного місяця. Вихідні дані:

Таблиця 10.1

1) Баланс машинобудівного об'єднання ВАТ «Елак» на 1 квітня

АКТИВ	Сума, грн.	АСИВ	Сума, грн.
Основні засоби:		Статутний капітал	
- залишкова	135000	(40)	143500
вартість - первісна	143000	Нерозподілений	75445
вартість (10)	8000	прибуток (441)	
- знос (131)		Кредиторська	
Запаси:		заборгованість за	898945
-виробничі запаси	72345	товари, роботи,	
(201)	96000	послуги (631)	
-незавершене		Поточні	8000
виробництво (23)	821830	зобов'язання за	
Грошові кошти та		розрахунками:	

їх еквіваленти: -в національній валюті, у т.ч. каса (301) - 830 -поточний рахунок (311) – 821000 Інша поточна дебіторська заборгованість (підзвітних осіб) (372)	715	- з оплати праці (66)	
Усього	1125890	Усього	1125890

2) Із оборотної відомості з аналітичних рахунків до субрахунку 201 “Сировина і матеріали” рахунку 20 “Виробничі запаси” виходить, що залишок матеріалів на складі об’єднання на 1 квітня складається з (таблиця 9.12):

Таблиця 9.12

Розшифровка залишку матеріалів на складі

№п/п	Види матеріалів	Од.вим.	Кількість	Ціна, грн.	Сума, грн.
1	Чавун ливарний	Тонни	330	150	49500
2	Сталь листова	Тонни	194	100	19400
3	ТЗВ	грн.			3445
	Усього				72345

Таблиця 10.2

Господарські операції машинобудівного об’єднання за квітень

№ з/п	Зміст операцій	Сума, грн.
1	Відпущені зі складу на виробництво продукції матеріали:	23000
	- чавун ливарний – 100 тонн	15000
	- сталь листова – 80 тонн	8000
2	Списані транспортно-заготівельні витрати, що відносяться до використаних матеріалів, суму визначити	?
3	Утриманий податок з доходів фізичних осіб із заробітної плати	900
4	Отримані гроші в касу для виплати заробітної плати	7100
5	Виплачена з каси заробітна плата робітникам	7100
6	Погашена частково заборгованість постачальникам матеріалів	25000
7	Видано з каси під звіт	620
8	Отриманий рахунок постачальника за 2000 т чавуна ливарного, що надійшов на склад, у тому числі ПДВ – 52308 грн.	360000
9	Випущена з виробництва готова продукція	36000
10	Відвантажена готова продукція покупцям:	

	- фактична собівартість відвантаженої продукції	26000
	- договірна вартість відвантаженої продукції	60000
	- в тому числі ПДВ	10000
11	Надійшла на поточний рахунок оплата від покупця	60000
12	Списані на фінансовий результат:	
	- доходи від реалізації	?
	- собівартість реалізованої готової продукції	?

11. ВИЗНАЧЕННЯ ТА ВІДОБРАЖЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ОСНОВНИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ.

11.1 Питання курсу

11.1.1 Доходи підприємства: визначення і класифікація.

11.1.2 Облік доходів від реалізації готової продукції (товарів, робіт, послуг).

11.1.3 Собівартість реалізації готової продукції (товарів, робіт, послуг).

11.1.4 Класифікація витрат за економічними елементами, їх групування по статтях калькуляції.

11.1.5 Облік матеріальних витрат, витрат на оплату праці, відрахувань на соціальні заходи, амортизації необоротних активів, інших операційних витрат, інших витрат діяльності.

11.1.6 Облік витрат на виробництво продукції (робіт, послуг).

11.1.7 Облік витрат від браку.

11.1.8 Витрати операційної діяльності.

11.1.9 Облік загальновиробничих витрат.

11.1.10 Облік формування фінансових результатів від всіх видів діяльності.

11.1.11 Облік використання прибутку на створення резервного капіталу.

11.1.12 Облік нерозподіленого прибутку або непокритих збитків.

11.2 Тестові завдання

11.2.1. Обов'язковий платіж у відповідний бюджет, який стягується з платників податків, – це:

- 1) збір;
- 2) податок;
- 3) обидві відповіді правильні;
- 4) обидві відповіді неправильні.

11.2.2. Для обліку податку на прибуток використовується рахунок:

- 1) 63;
- 2) 64;
- 3) 65;
- 4) 98.

11.2.3. Податкові зобов'язання в обліку відображаються на субрахунку:

- 1) 641;
- 2) 643;
- 3) 644;

4) немає правильної відповіді.

11.2.4. У собівартість реалізованої продукції включаються:

- 1) виробнича собівартість продукції, що реалізована у звітному періоді;
- 3) нерозподілені постійні загальновиробничі витрати; понаднормативні виробничі витрати;
- 4) усе перелічене.

11.2.5. У собівартість реалізованої продукції не включаються:

- 1) адміністративні витрати;
- 2) витрати на збут;
- 3) інші операційні витрати;
- 4) усе перелічене.

11.2.6. Для узагальнення інформації в бухгалтерському обліку про доходи від реалізації готової продукції використовується рахунок:

- 1) 74;
- 2) 70;
- 3) 85;
- 4) 90.

11.2.7. Для відображення собівартості реалізованої продукції використовується рахунок:

- 1) 74;
- 2) 70;
- 3) 85;
- 4) 90.

11.2.8. Включення у витрати на виробництво вартості сировини відображається проведенням:

- 1) Д20К23;
- 2) Д20К31;
- 3) Д23К20;
- 4) Д31К20.

11.2.9. Відображення нерозподіленого прибутку у бухгалтерському обліку здійснюється наступною контировкою:

- 1) Д 441 К 79;
- 2) Д90К79;
- 3) Д 79 К 441;
- 4) Д79К70.

11.2.10. Відображення непокритого збитку у бухгалтерському обліку здійснюється наступною контировкою:

- 1) Д 442 К 79;
- 2) Д 79 К 442;
- 3) Д79К70;
- 4) Д79К90.

11.3 Задачі для практичних занять

11.3.1. Комбінат виготовляє котуни. На кожній з виробничих ділянок є напівфабрикатом для наступної виробничої ділянки. Дані про витрати на кожній ділянці наведені у таблиці 11.1.

Таблиця 11.1

Вихідні дані про витрати комбінату

Статті витрат підприємства	Виробничі ділянки			Разом
	1	2	3	
Основні матеріали, тис. грн	200,00	120,00	150,00	
Напівфабрикати власного виробництва, тис. грн				
Допоміжні матеріали, тис. грн.	20,00	15,00	65,00	
Основна заробітна плата, тис. грн.	5000,00	6251,00	6522,00	
Додаткова заробітна плата (10% від основної заробітної плати), тис. грн				
Відрахування на соціальні заходи, тис. грн				
Накладні витрати, тис. грн	360,00	264,00	390,00	
Разом витрат по виробничій ділянці, тис. грн				
Випуск продукції, тис. т	6851,00			

Необхідно:

- визначити і відобразити відсутні суми у таблиці 11.1;
- розрахувати собівартість напівфабрикату по кожній виробничій ділянці.

11.3.2. Підприємство протягом місяця здійснило такі господарські операції:

- відпущено у виробництво матеріали вартістю 521919 грн;
- використано для адміністративних цілей малоцінні та швидкозношувані предмети на суму 82,52 грн;
- нараховано заробітну плату основним робітникам виробничого цеху – 25199,50 грн;
- нараховано внесок до Пенсійного фонду – 9575,81 грн;
- нараховано амортизацію на необоротні активи – 3799,00 грн.

Необхідно відобразити в обліку підприємства наведені господарські операції, використовуючи:

- тільки рахунки класу 8;
- тільки рахунки класу 9;
- рахунки класів 8 та 9.

11.3.3. Підприємство протягом звітнього періоду виготовило два види продукції. Вартість матеріалів, заробітна плата виробничих робітників та інші прямі витрати прямо відносяться на виробничу собівартість продукції. Виробнича собівартість складає 560000 грн, у тому числі:

а) прямі витрати:

- 1) матеріальні витрати – 300000 грн;
- 2) витрати на оплату праці – 110000 грн;
- 3) інші прямі витрати – 50000 грн;

б) розподілені загальновиробничі витрати – 100000,00 грн.

За першим видом продукції матеріальні витрати склали 100000 грн, витрати на оплату праці – 50000 грн, інші прямі витрати – 20000 грн.

За другим видом продукції матеріальні витрати дорівнюють 200000 грн, витрати на оплату праці – 60000 грн, інші прямі витрати – 30000 грн.

Необхідно визначити виробничу собівартість першого та другого видів продукції, здійснивши розподіл загальновиробничих витрат пропорційно:

- матеріальним витратам;
- витратам на оплату праці.

11.3.4. Підприємство за звітний період отримало такі доходи, а саме:

- доход від реалізації готової продукції – 1000000 грн;
- доход від реалізації основних засобів – 150000 грн;
- доход від реалізації іноземної валюти – 250000 грн;
- доход від неопераційної курсової різниці – 40000 грн;
- доход від списання кредиторської заборгованості – 50000 грн;
- одержані штрафи за невиконання умов договору – 30000 грн;
- доход від реалізації малоцінних предметів – 10000 грн;
- доход від безоплатно одержаних необоротних активів – 200000 грн.

Необхідно на основі наведеного переліку здійснити класифікацію доходів підприємства і визначити суму іншого операційного доходу.

11.3.5. Підприємство відвантажило покупцеві партію товару загальною вартістю 36000 грн (у тому числі ПДВ – 6000 грн). Відповідно до договору покупець зобов'язаний сплатити за товар протягом 30 днів з моменту його отримання. При цьому, одним з пунктів договору передбачено надання покупцеві знижки у розмірі 5% від загальної вартості товару у випадку його сплати протягом 5 днів з моменту отримання. Товар сплачено на третій день з моменту отримання. З урахуванням знижки вартість товару становить 34200 грн (у тому числі ПДВ – 5700 грн). Первісна вартість товару – 25260 грн.

Необхідно відобразити наведену господарську ситуацію у фінансовому обліку підприємства-продавця.

11.3.6. Підприємство протягом звітного періоду мало такі витрати, а саме:

- нараховано відсотки банку по одержаних кредитах – 60000 грн;
- сплачено банку за розрахунково-касове обслуговування – 10000 грн;
- сплачено постачальнику за доставку матеріалів – 36000 грн (в тому числі ПДВ);
- реалізовано основні засоби: первісна вартість – 40000 грн, нарахований знос – 38000 грн, вартість реалізації – 6000 грн (в тому числі ПДВ – 1000 грн);
- проведено уцінку основних засобів на суму 11000 грн, на дату уцінки сума додаткового капіталу від попередньої дооцінки становить – 4000 грн;
- списано інші необоротні активи: первісна вартість – 8000 грн, сума нарахованого зносу – 4000 грн;
- нараховано витрати від операційної курсової різниці – 10000 грн.

Необхідно на підставі наведеного переліку здійснити класифікацію витрат і визначити суму витрат від іншої операційної діяльності

11.3.7. На звітну дату є такі дані щодо активів та пасивів підприємства:

- зареєстрований капітал – 8000 тис. грн;
- гроші на поточному рахунку в національній валюті – 12000 тис. грн;
- основні засоби за залишковою вартістю – 4000 тис. грн;
- дебіторська заборгованість за товари (роботи, послуги) – 2000 тис. грн;
- розрахунки з оплати праці – 500 тис. грн;
- розрахунки зі страхування – 200 тис. грн;
- короткострокові кредити банків – 5000 тис. грн.

Необхідно за наведеними даними визначити фінансовий результат діяльності підприємства та скласти баланс на звітну дату.

12 БУХГАЛТЕРСЬКА ЗВІТНІСТЬ.

12.1 Питання курсу

12.1.1 Призначення бухгалтерської звітності в умовах ринкової економіки.

12.1.2 Завершення бухгалтерського циклу.

12.1.3 Зміст, призначення і порядок складання форм бухгалтерської звітності.

12.1.4 Взаємозв'язок форм бухгалтерської звітності.

12.2 Питання для самостійного вивчення

12.2.1 Виправлення помилок у бухгалтерській звітності.

12.3 Тестові завдання

12.3.1. Звітність є в бухгалтерському обліку:

- 1) методом;
- 2) елементом методу;
- 3) предметом;
- 4) об'єктом.

12.3.2. Бухгалтерська звітність складається на основі даних:

- 1) управлінського обліку;
- 2) статистичного обліку;
- 3) податкового обліку;
- 4) бухгалтерського обліку.

12.3.3. Форми фінансових звітів:

- 1) розробляються та затверджуються на законодавчому рівні;
- 2) мають довільну форму;
- 3) розробляються самостійно підприємствами;
- 4) розробляються податковими органами.

12.3.4. До форм фінансової звітності відноситься:

- 1) рапорт;
- 2) розрахунково-платіжна відомість;
- 3) баланс;
- 4) посадові інструкції.

12.3.5. Інформація стосовно ресурсів та джерел формування ресурсів відображається у:

- 1) звіті про рух грошових коштів;
- 2) звіті про фінансові результати;
- 3) балансі;
- 4) немає правильної відповіді.

12.3.6. Інформація стосовно доходів підприємства відображається у:

- 1) звіті про рух грошових коштів;
- 2) звіті про фінансові результати;
- 3) балансі;
- 4) немає правильної відповіді.

12.3.7. Інформація стосовно витрат підприємства відображається у:

- 1) звіті про рух грошових коштів;
- 2) звіті про фінансові результати;

- 3) балансі;
- 4) немає правильної відповіді.

12.3.8. Звіт про рух грошових коштів може складатися з використанням:

- 1) прямого методу;
- 2) непрямого методу;
- 3) обидві відповіді правильні;
- 4) обидві відповіді неправильні.

12.3.9. Звіт про власний капітал деталізує інформацію, наведену в:

- 1) звіті про фінансові результати;
- 2) балансі;
- 3) декларації про податок на додану вартість;
- 4) декларації про податок на прибуток підприємства.

12.3.10. Примітки до річної бухгалтерської звітності складаються за результатами:

- 1) місяця;
- 2) кварталу;
- 3) півріччя;
- 4) року.

12.4 Задачі для практичних занять

12.4.1. Скласти баланс за даними, наведеними у таблиці 12.1.

Таблиця 12.1
Вихідні дані для складання бухгалтерського балансу
на 1 лютого 20__ р., тис. грн

Засоби підприємства та їх джерела	На 01.01. 20__	На 01.02. 20__
1	2	3
1. Статутний фонд	247810	247810
2. Заборгованість перед бюджетом	1365	835
3. Сировина і матеріали	11860	17350
4. Цільове фінансування	3215	1370
5. Заборгованість перед фондом соціального страхування	380	615
6. Довгострокові фінансові інвестиції	93200	86150
7. Заборгованість покупців та замовників	700	1225
8. Витрати майбутніх періодів	1085	560
9. Заборгованість з оплати праці	2460	3245
10. Грошові кошти на розрахунковому рахунку	11365	13600
11. Заборгованість перед постачальниками	3695	2715
12. Незавершене основне виробництво	6075	2450
13. Продукція, відвантажена покупцям	9435	9500
14. Інші рахунки в банках	1360	785
15. Готова продукція	11225	12100
16. Довгострокові кредити банків	11890	22180
17. Короткострокові кредити банків	12785	9815
18. Заборгованість за реалізовані основні засоби	1285	2835
19. Основні засоби за первісною вартістю	448325	395390
20. Знос основних засобів	253890	266950
21. Малоцінні швидкозношувані предмети	13210	11480
22. Капітальне будівництво	6275	5670
23. Векселі видані	2385	2815
24. Резервний капітал	10460	11710
25. Резерв на покриття майбутніх виплат і платежів	2690	2265

26. Заборгованість за придбані товари	625	1810
27. Аванси видані	2325	2670
28. Паливо	11775	9840
29. Грошові кошти в касі	16	17
30. Векселі одержані	310	415
31. Заборгованість працівників по позичках на житлове будівництво	75	80
32. Незакінчений ремонт	45	50
33. Аванси одержані	345	467
34. Вилучений капітал	10	10
35. Поточні фінансові інвестиції	400	400
36. Заборгованість працівників по позичках на придбання товарів	52	52
37. Резерв сумнівних боргів	35	35
38. Неоплачений капітал	800	800
39. Інші грошові кошти	75	120
40. Довгострокова заборгованість перед інвестиційним фондом	12	12
41. Заборгованість з позабюджетних платежів	5	4
42. Напівфабрикати власного виготовлення	9876	6574
43. Заборгованість перед підрядниками	765	436
44. Покупні напівфабрикати	45678	39876
45. Інші оборотні активи	123	432
46. Довгострокові векселі одержані	28	37

12.4.2. Скласти баланс підприємства та звіт про фінансові результати на початок і кінець звітного періоду на основі даних, наведених у таблицях 12.2 (залишки по рахунках Головної книги) та 12.3 (журнал господарських операцій).

Таблиця 12.2
Залишки по рахунках Головної книги

Назва рахунку	Сума, грн
Додатковий капітал	4200
Готова продукція	15 100
Знос основних засобів	53 400
Каса	110
Короткострокові кредити банків	12600
Матеріали	34000
Виробництво	6200
Основні засоби	108 100
Паливо	2900
Прибуток нерозподілений	13 860
Розрахунки з підзвітними особами	20
Розрахунки з покупцями та замовниками	1 000
Розрахунки з постачальниками	20 100
Розрахунки з оплати праці	20 100
Розрахунки за соціальним страхуванням	1 200
Поточний рахунок	62 400
Статутний капітал	104370

Таблиця 12.3

Журнал господарських операцій

Найменування господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
	дебет	кредит	
Перераховано з поточного рахунку підприємства постачальнику за матеріали 12 000 грн з ПДВ			?
Відпущено зі складу у виробництво матеріали			20000
Нарахована заробітна плата робітникам виробництва			15 000
Зроблені нарахування Єдиного соціального внеску			?
Нарахована амортизація основних засобів виробничого призначення			5 800
Отримано в касу з поточного рахунку грошові кошти для виплати заробітної плати			20 100
Перераховано з поточного рахунку заборгованість органам соціального страхування			1 200
Виплачена заробітна плата робітникам			20 100
Оприбуткована готова продукція з виробництва за фактичною собівартістю			36000
Реалізована продукція за цінами продажу			42000
Нарахований ПДВ (податкові зобов'язання) від суми реалізації			?
Відображена фактична собівартість реалізованої продукції			30 000
Зараховано на поточний рахунок підприємства кошти за реалізовану продукцію			42 000
Списано на фінансовий результат собівартість реалізованої готової продукції			?
Включені до фінансового результату доходи від реалізації			?
Нараховано податок на прибуток			?
Включено до фін. результатів податок на прибуток			?
Відображено суму нерозподіленого прибутку			?

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Давидюк Т.В., Манойленко О.В., Ломаченко Т.І., Резніченко А.В. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник. Харків, Видавничий дім «Гельветика», 2016. – 392 с. https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/09/Davydiuk_Bukhhalterskyi_oblik_2016.pdf
2. Куцик П., Чабанюк О., Ф. Макарук Ф. Бухгалтерський облік: Навч. посібник. Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2015. – 364 с.
3. Маслій Н.Д. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Астропринт, 2017. – 270 с. . http://liber.onu.edu.ua/pdf/Masliy_byx_oblik2017.pdf
4. Осмятченко В. О., Тесленко Т. І., Герасименко О. М., Титенко Л. В., Скоробагач А. Є., Вавілов В. В. Бухгалтерський облік. Київ: Простобук, 2017. – 552 с. http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2618/1/2603_IR.pdf
5. Серпенінова Ю.С. Основи бухгалтерського обліку: навчальний посібник / [Бурденко І.М., Гольцова С.М., Макаренко І.О., Савченко Т.Г., Серпенінова Ю.С.]; За заг. ред. Серпенінової Ю.С. – Суми: Видавництво «Винниченко М.Д.», 2016. – 266 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/58374/3/Serpeninova.pdf>
6. Соколов В.М., Косата І.А., Розіт Т.В. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник /за ред. В. М. Соколова. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. – 222 с.
7. Скоробогатова Н.Є. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2017. – 248 с.
8. Чабанюк О. М., Кузьмінська К. І. Облік і оподаткування у торгівлі та підприємствах ресторанного бізнесу: Навчальний посібник. Київ: Алерта, 2019. - 214 с.
9. Accounting Research Journal <https://www.emerald.com/insight/publication/issn/1030-9616>
10. Верхоглядова Н.І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2016. – 536 с.
11. Зінченко О.В., Радіонова Н.Й., Хаустова Є.Б. Бухгалтерський облік: у схемах і таблицях: Навчальний. посібник /під заг. ред. М.І. Скрипник. – Київ: «Центр учбової літератури», 2017. – 340 с. https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/8836/1/20180207_Skrypnyk_NP.pdf
12. Серпенінова Ю.С., Гольцова С.М., Макаренко І.О. Бухгалтерський облік: загальна теорія: навчальний. посібник. Суми: Університетська книга, 2015. 336 с.
13. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – 4-те вид., переробл. і доповн. – Київ: Знання, 2015. – 572с.
14. Національне положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1«Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства Фінансів України від 07.02.2013 р. № 73.
15. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : закон України від 16.07.99 р., № 996-XIV зі змінами і доповненнями –

[Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755>- 17.

16. <http://dspace.ksau.kherson.ua/handle/123456789/426> (електронний архів DSpace))

17. Комп'ютерна правова бібліотека "Ліга" <http://www.liga.ua>

18. Нормативні акти України <http://www.nau.kiev.ua>

19. Законопроекти України <http://www.zakon.gov.ua>

20. Бухгалтерія <http://www.buhgalteria.com.ua>

21. Урядовий кур'єр <http://www.ukcc.com.ua>

22. Баланс <http://www.balance.dp.ua>

23. Вісник Податкової служби України <http://www.visnuk.com.ua>

24. Газета «Все про бухгалтерський облік» www.vobu.com.ua